National Library of Israel
Doar Hayom - דאר היום, 18.11.1932, page 2

אמר עזמות...

הבה ואספרה לכם, רבותי, את שתי בדיחות דשבועו.

הבדיחה הראשונה וזכי-נחמדה, לדעתי, היא זאת:

נכנס יהודי אמריקאי חדש בשבוע זה לחנותי של כתר-הון בת"א לקנות זוג נעלים, וכשאך החל הפקיד המוכר להניש לפניו את הסחורה אמר לו האמריקאי בלשונו:

— שמע-נא, מיסטר, רוצה אני נעלים טובות מתוצרת הארץ „אין נישט פון די היזיגע שמאטעסן" (ולא מ„הכמרטוטים" שעושים כאן!)...

והבדיחה השניה הכי-עצובה מעניינא דיומא היא זו:

הבהמה ואני

(משל עברי חדש)

נפגשתי בבהמה שהובילוה לטבח. הבהמה צחקה לי בקול: ה—ה—ה!

— מה את צוחקת?—שאלתיה.

— ה—ה—הן שאתה תאכל ממני, תקלקל את קיבתך ותקבל שלשול נוראן—

והלכה אל בית המטבחים בלב שמח.

והנמשל, רבותי? — להכמים שבמותכם דו ברימיזה! מסתמא הבינותם מיד כי זוהי ועדת-המוכנות לסמ-ה ה כ נ כ ה, המורכבת מאנשי „ברית-שלום" וממקדשי-הסוציאליזם שלנו, ההולכים אל בית המטבחים של המעמד הבינוני והחקלאי בלב שמח...

* * *

„עזמות" יקירי!

אי-אפשר לי שלא לספר לך את זה: המשטרד מביאה לבית המשפט של העיריה בכל יום ובכל שבוע מנינים שלמים של נהני המכוניות הצבוריות בעירנו ומטילים עליהם בלי רחמים קנסות בכל שני וחמשי בעוון עמידה שלא במקום הקבוע לעליית נוסעים, או יותר נכון לקפיצת הנוסעים, ונוסע שעלה במרחק חצי מטר מהתחנה הקבועה, הרי הנהג מתחייב בנפשו ובכיסו—ואילו המכוניות הצבוריות של קו מספר 5, מקפידים הנהגים בעמידה בתחנות השכונה תלפיות אעפ"י שאין שם שיטרים, ואשה זקנה או צעירה שאין בכחן לצעד מתוך היסטריקה: „עמוד! עמוד!!" אי-יהודי שואג: יודע לרוץ באקרובאט נשארים במחילה בביתם, ואולם בבקעה התחתונה, במקום ששוטרים נמצאים על ימין ועל שמאל הנהגים—אבן, בחורים טובים! — ניחנים לפנים משורת-הדין ועומדים ליד כל בית ובין כל בית ובית לקיים מה שנאמר: „ויתהלכו מגוי אל גוי", ואין רואים את פניהם חס-ושלום בבית-המשפט?...

אולי תוכל, „עזמות" יקירי, להשתדל בפני רבן-המשטרה לקבע תחנות עמידה גם לאורך הבקעה התחתונה לשם קימוץ זמן למעני ולמען שאר אנשי תלפיות שרובם ככלם פקידים וסוחרים המחויבים לבוא אל עבודתם בלא דחוץ

ועוד זאת: עם כל עליה ועליה בתחנות-הבתים של הבקעה מתחילה, כידוע, סדרה של „זוזן", וכל הנוסעים במכוניות מס. 5 נמצאים תמיד בתקופת השבטים הנודדים. לא פעם קרה לי, עזמות יקירי, שישבתי לי בקצה המכונית בתלפיות ובבואי העירה הנעתי אחרי כל ה„זוזים" בקצה השני של המכונית כעבר השני לנהג...

האם לא הגיע הזמן, שועד השכונה ידרש סו"ט להוציא מהמכוניות את ספסלי בית-המדרש ולקבע במקומם מושבים מיוחדים לכל נוסע כמו, להבדיל, במספר 14 או כ„הגה", ויהודי מתלפיות ישב ישיבת-קבע לכתפ"ח במכוניתו ויפטר מ„זוזי" ו„מתרי זוזי"!?

* * *

וכיון שאנו מדברים במכוניות צבוריות נימא מילתא גם בתנועת המכוניות בין ירושלים ות"א:

לאחר שהבאו לארצנו מכוניות חדישות וגדולות ב„הגה" וב„התאחדות הנהגים", שאה נוסיהן המשובללים בנו בא"י מתוצרת הארץ לשבח ולתהלה — עמדו דורשי-הרשומות ורשמו בזמן האחרון את מספר הנוסעים בין ירושלים ות"א ומיצאו את מספרם 1400 בכל יום. — כן ירבו!—

ושואל אני, ר" עזמות, מאת מיסטר ווב, מנהל הרכבת בחיפה, מפני מה אינו מוזיל את מחיר הנסיעה בפרט „הלוך ושוב" לנהפ"ח בין ת"א וירושלים? ובעיקר, מפני מה אין מחמרים קצת אחרי „הזחלן" הנוסע מירושלים לעיר החוף ילה במשך שלש שעות ויותר, ואין מזרזין את הרכבת שתמהר את נסיעתה יותר מהמכוניות הצבוריות, כנהוג שם בלונדון עיר הבירה? הן זה היה מקור נוסף להגדלת ההכנסה, שמר ג'ונסון מחפש לה תרופות שונות ע"ח הצבור?

ועוד זאת: מתלמידי השונים מקבל אני כסדר נתכי שאלה:

הנהגים שעומדים להם מכשולים בדרכם ע"כ צעד ושעל כגון דרכים צולבות, שוטרים המגברים בנקודת אבו-גוש מהאי גוסא ובנקודת „בית דגון" מא"דך גיסא, מגיעים בשעה ורבע או אפילו בשעה וחצי כשיש להם נקבים-נקבים (פוקנטור בלע"ז)—ואילו הרכבת שלנו שאין לה פונקטורים ושהיא יכולה לעוף על פני הפסים במהירות הבזק ומבלי כל מעצור (חוץ מנמלים וערב בבשים) — עומדת היא עמידה גדולה בתחנות ענקיות כגון דיר-אל-שיך, וואדי אי-צראר, בית ג'מל ובית בקר, נענע ומנענע — לשם מה? לשם הורדת שני אכרים רוקים או לשם העלאת פלחה וחצי עץ בחצים וצנוניות קטנות של ראש-חדש!

אנו אולי מתכוונים הנהלת הרכבת לעור למזגנים לזכר את הגזוז של ספונס והצנימים והבישקוויטים הטובים של פרומין המצפצף ג' פעמים בבית החרושת שלו וממשיך בעבודתו?...

אגב, הגיעתני בשורה טובה מר' ח י י ם ע ת י ק „פארל'רט-זאך-ניט" אשר במאה-ישעריים: „לאחר שקראתי, הוא כותב לי בפתקתו, את נאומך „למען צפת לא אחשה" החלטתי גם אני הצפתי לעשות דבר מה לתחית עיר מולדתי, דתיי"נ: העמדתי לרשות כל הנוסעים צפתה מכונית צבורית משוכללת במחיר 30 גרוש לכל נוסע, וחקותי הזקה כי ירבו הנוסעים ויגדלו אי"ה תאוק לוסין של אחב"י בצפת תמסכנה...

* * *

ומחמת שאי אפשר לו לאדם וסופר ביש-ראל לכתב פיליטון בלא הזכרת שם ה א ס פ ו ר ט — בבית בן-יהודה קוראים לזה „מלעב"! — רוצה אני לספר הפעם בקצרה על האספורט של ה צ י ר ה.

תלמידי נמרוד. לא חלילה הכלב של ד"ר גרי! — מספר לי כי בשבוע זה חלק בלויית הבריו לצוד על הרי אפרים, והנה מחגיעם בקרבת רבפר נ ל ג ל הופיעו לעומתם שני פלחים מזרחיים בנשק שניי „רובי קשת" והיו צדים עופות וחיות השדה גם הם. ונמרוד זה פנה לכלבתו האנגלית בקריאה: Come here! (בואי הנה!) והנה אך שמעו שני הציידים הפלחים את שפת השולטים עשו „ויברח" כחץ מקשת — „האזאמו' בלע"ז) מדוע? — מפני שחשבו כי אלה הם א נ נ ל י ם המתנגדים, כידוע, להחזקת נשק וציד בלי רשיונות...

ושואל נמרוד שלנו שאלה חמורת זו:

היות והכנסות הציד מגיעות לכמה אלפים לא"י לשנה, אולי כדאי שהפקיד הממונה על נתינת רשיונות לציד בספסי ההכנסה זו „שומרי ציד" Game Keepers כנהוג ביתר הארצות הנאורות, שישגיחו בעינא פקיחא שהציד יעשה כאו ברשיונות ושהנשק היה לחיות ולא לבני-אדם?... הן גם זה עלול להגדיל את הכנסות הממשלה ולפתר במדת-מה את שאלת מס-ההכנסה המתלבטים בה כ"כ בזמן האחרון.

ואולי, כדאי להקציע חלק מהכנסות הרשיונות ולפתח מחוץ ליערות ח ג ו ר ו ת של ציד, כד' שלא יחזרו חלילה הציידים-התנמרודים שלנו בידים ריקות?...

ומכיון שמדברים על מלעב-הציד, ראוי להזכיר כי לכל מעלותיו של ה.מ. נוספת עוד מעלה אחת גדולה, שהוא צ'ר בחסר עליון ועורך טיולי-ציד גדולים לכל פרס'הם ודקדוקיהם ובגדלות הנאה לו ולאספורט הנמרודי הזה. **וראיה לדבר** — ההתנפלות החריפה מצד העתונות הערבית על הנציב-הציד בזמן האחרון!

וידעתם, רבותי, מפני מה אסרו פתאום את הצגת „רספוטין" בירושלים? **את הסוד הזה** אגלה לכם עכשיו: ביום ד' זה בשעה 11 לפני הצהרים „התנכחתי" בהצגת רספוטין, שנערכה בצינעא אך ורק בפני ועדת הבקרת הממשלתית המחמירה והמקפידה בעית"ק. **ואעפ"י** שועדת-הבקרת דרשה מבעל הפולנע „אדיסון" לבלי להרשות לשום אדם ואפילו לאנשי-העתונות המפלי-צים להיות נוכחים בשעת ההצגה — אעפ"כ נתגנבתי במחילה מחדלת אשר מאחורי הבנין וישבתי תחת גג אחד עם חברי הועדה...

ושם נודע לי הענין: בראותם את הסרט בפעם הראשונה נהנו מאד והתירו **את הצגתו** ויולם בו בלילה בא רספוטין זה בחלום אל אחד מחברי הועדה ורצה להחניקו... כשניעור **פתאום** בזועה משנתו, נזכר בקדושתה של ירושלים ובמדת קפדנותם של הפתות הדתיות חשונות בעירנו, ומצא שרספוטין זה מתנהג במקרים רבים שלא כראוי ל„כהן גדול" ואסרו את זה. כנראה, שחברי הועדה עשו הפעם נתוחים גדולים ברספוטין ויופיע בקרוב לפני הקהל מסורס ובריסוק אברים ממש!

אולי, כשתהיה לנו אי"ה עיריה עברית נפרדת, נוכל להציג את רספוטין ב„קנטונים" שלנו בשלמות ובלי „ברית מילה" במספרים...

* * *

אין מה לדבר: א"י היא ארץ הפלאות, ארץ של כל האפשריות והבלתי אפשריות. והא ראיה: בצפת הערבית קרה גם גם גדול, כפי שקראנו בעתונים שלהם, שעקרו שן לערביה בת ארבעים וצמחה לה שן אחרת במקומה — ובת"א, העיר העבריה הראשונה, קרה גם בתור גם: לשתי משים נולדה ב ת א ח ת. ואם אינכם מאמינים תואילו לראות ב„הארץ" מיום 13.11.32 את המודעה הזאת: